

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 15 K na leto, —
Za inozemstvo 25 K.
Posamezne številke se prodajajo po 1 K.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Poljedelstvo v Nemčiji

Nemčija je znana po svoji industriji, ki je zelo dobro organizirana in ki je grozila, da izpodrine angleško industrijo na svetovnem trgu. To je bil tudi pravi vzrok svetovne vojne. Prebivalstva, ki se peča s poljedelstvom, je v Nemčiji komaj ena tretjina, ali nemškega poljedelstva nikakor ne smemo podcenjevati, ker se to more uspešno kosati z vsakim na svetu. Pridelek življenjskih potrebščin je sorazmerno več kot dvakrat višji od našega v Jugoslaviji. Temu se ne smemo čuditi, ker Nemčija je proizvajala največ umetnih gnojil na svetu in njen izvoz umetnih gnojil, posebno kalija, je bil pred vojno zelo velik. Kmetijski stan je poleg tega zelo izobražen in vodi ga pri vsakem delu — smotrenost.

Svetovna vojna je Nemčiji zelo škodovala, posebno ker je izgubila vojno in mora plačati ogromno odškodnino. Govori se o raznih vsotah, v zadnjem času se vedno bolj sliši številka: 100 milijard zlatih mark. Odškodnine Nemčija ne plača v denarju, pač pa v obliki raznih strojev, najsibodo industrijski ali poljedelski, ladijsko gradivo, premož, vagoni in lokomotive, živina itd. Kmetijski stan je v vojski zelo mnogo trpel. Dal je svoje najboljše moči za hrano topovom na raznih frontah Evrope in Azije, sedaj se pa tudi gospodarsko ne more tako hitro opomoči, ker se mora boriti proti raznim posledicam vojne, posebno pa sedanje prehodne dobe.

V Nemčiji je danes uvedeno še za vse življenjske potrebščine državno gospodarstvo. V prvi vrsti velja to za živila. Do letos je bila prosta trgovina z ovsom, letos je pa tudi ta v državni gospodarski upravi. Proti državnemu gospodarstvu z življenjskimi potrebščinami se nemško poljedelstvo ravno tako bori, kot na Češkem ali v Nemški Avstriji. V tem boju ga podpira najbolj odločno kmetško delavstvo, ki je organizirano v krščanski organizaciji kmetških delavcev. Ta organizacija je bila še nedavno bistven del socialističnih organizacij, se pa je potem odcepila od socialistov. Danes šteje ta organizacija nad 250 tisoč organiziranih članov. Odcepila se je zato od socialistov, ker so ti kot povsod izraziti brezverci in ker so za strogo državno gospodarstvo predvsem z živila. To gospodarstvo pa kmetiskim delavcem škoduje,

ker so prej dobivali od delodajalcev poleg plače tudi živila, sedaj pa dobivajo le denar, za katerega si pa ne morejo kupiti dovolj živil. Znano je, da ne more nobeden živeti le z onim, kar mu država daje in da je vsak navezan na zakotno trgovino, ako nima drugih virov.

Poljedelci so razcepljeni v razne politične stranke. Največ jih je organiziranih v Centrumu; na splošno ima pa vsaka stranka kakšno kmetško organizacijo. V Nemčiji je že celo pri socialistih zmagalo načelo, da se ne sme boriti stan s stanom. Na gospodarskem polju so poljedelci združeni v mogočno zvezo, ki je odločujoč faktor v raznih gospodarskih vprašanjih. V Nemčiji tudi zmaguje načelo, da se ne smejo strogo gospodarska vprašanja mrcvariti na političnem polju in tvoriti neko polit. agitacijsko sredstvo raznim strankam. Kmetških zbornic je več in sicer po raznih pokrajinah, centralna poljedelska zbornica pravno še ne obstoji, ali v resnici že vrši svojo nalogo.

Poljedelstvo samo se ima boriti z raznimi ovirami. Delajo se mu, kot povsod, razni očitki, da je nazadnjaško in konsevativno, mnogo se zahteva od njega, ali malo se mu daje. Poleg prisilnega državnega gospodarstva (rekvizicije) se mora boriti tudi s pomanjkanjem umetnih gnojil, ki so postala zelo draga in sicer v markah okoli 10—15 dražja. Poleg tega je morala Nemčija odstopiti Franciji Alzacijo-Lotaringijo, kjer so bila najvažnejša ležišča kalija. Nemčija upa vendar, da bo povzdignila izdelovanje kalija na tako višino, da ga bo zopet izvažala. Izdelovanje dušika se vedno bolj povzdiguje, ali vseeno bi morala Nemčija uvoziti letos okoli 17.000.000 meterskih centov čilskega solitra, ki ga pa ne more, ker ga kupujejo predvsem druge države z boljšo valuto. Po izjavi čilskega konzula v Hamburgu primanjkuje sedaj na svetovnem trgu sledeča količina čilskega solitra: Nemčija 17 milijonov centov, Francoska 21 milijonov centov, Italija 7 milijonov centov in več ko še enkrat toliko za Španijo, Kitajsko in Japonsko, ki ga uporabljajo štirikrat toliko, kot pred vojno. Kot vidimo, bo naše jugoslovansko poljedelstvo še dolgo čakalo na čilski soliter.

Pred vojno je nemško poljedelstvo uporabilo letnih 2.100.000 centov dušika

(dušičasto umetno gnojilo proračunamo v čisti dušik) in danes se zidajo, prezidujejo in pripravljajo tovarne, ki ga bodo proizvajale letnih 3.100.000 centov, upajo pa še povzdigniti celotni izdelek na 5.200.000 centov; tedaj bo Nemčija dušik v obilni meri lahko izvažala. Po računu strokovnjakov potrebuje danes Nemčija poleg dušika še 10.000.000 centov kalija in nad 3.000.000 centov fosforne kisline. Govore, da bi s temi količinami mogli v Nemčiji povzdigniti poljedelstvo tako, da bi več kot krila vse svoje potrebe na živilih.

Nemška živinoreja je danes posebno s tem udarjena, da mora oddati še nedoločeno število najlepše živine na račun odškodnine Francoski in Belgiji. Francosko-belgijske komisije hodijo po državi in si izbirajo najlepše in najzdravejše živali. Do sedaj je Nemčija dala 35.000 kosov goveje živine in nad 40.000 konj. Vendar pa niso nemški živinorejci izgubili upanja, da povzdignejo živinorejo zopet na isto stopinjo, na kateri je bila pred vojno. Po celi državi so razne razstave, na katerih se plačujejo za posamezne živali nezmislne cene. Tako je bil prodan meseca marca en oven za 33.000 mark, kar znaša po našem 100.000 jug. kron.

Nemčija je danes navezana na uvoz živil iz inozemstva, vendar pa skuša produkcijo mesa tako povzdigniti in pospešiti, da bi krila svoje potrebe. To skuša doseči predvsem potom prešičereje, ki je najbolj sposobna, da se v kratkem času povzdigne. Poljedelci hočejo krmiti mlade prašiče v tem zmislu, da bi dosegli v 5 do 6 mesecih vsaj 100 kg. V ta namen je sklenila zveza nemških poljedelcev potom nemške vlade takojmenovano koruzno pogodbo s Holandsko, glasom katere bi Holandska dala 750.000 ton koruze, ki so jo uporabila za krmo prašičev.

Cene usnju so bile v Nemčiji l. 1919, zelo nizke, so se pa začele potem hitro dvigati in so dosegle svoj višek letos meseca marca. Cene unju so bile sledeče za

1 kg v markah:	avg.	marc	maj
volovske kože	9	33.—	10.50
kravje kože	9	32.50	10.—
telečje kože	15	66.—	19.—
suhe telečje	27	102.—	49.—

Aprila meseca, ko se je začel kurz nemške marke hitro dvigati in ni mogla Nem-

čija svojih izdelkov iz usnja več izvažati, tedaj so začele cene skokoma padati. Isto velja tudi za mnoge druge izdelke. (Izgleda, da bodo cene obleki kmalu padle, ker je cena konoplji, pavoli in jutji zelo padla.)

Samoobsebi umevno izhaja v Nemčiji mnogo poljedelskih glasil, ki so pa zelo draga, ker je tudi v Nemčiji papir zelo drag. Berliner Landwirtschaftliche Presse (tednik — najvažnejše glasilo) stane letno 84 mark, ali naših 250 K po sedanji valuti. Na svetovnem trgu je vredna nemška marka 14 vin., predvojno 120, naša danes 6 v., pred vojno 100.

V splošnem se mora reči, da se je nemški narod kmalu znašel v svoji usodi, ki ga je doletela vsled izgubljenе vojne, in da skuša, kakor cel narod, tako tudi poljedelski stan ono stopinjo blagostanja in produkcije, na kateri je stal pred vojno. Pot do predvojnih razmer bo pa zelo dolga in tudi trnjeva.

R.

Občinski odbor — in vzgoja.

Da je danes mladina precej zmešana in posurovela, ne bo nihče tajil. Da pa mladina ni sama tega kriva, vsaj večidel ne, bo pa tudi vsakomur jasno. Eden izmed glavnih virov posurovelosti mladine so gostilne. Zakaj pa? Gostilničarji so večinoma brezsrčni pohlepneži, in čemu bi tajili — brezverci. Takemu gostilničarju ne pride na misel, da koplje grob narodu, če napaja do pijanosti in pozno v noč mlade fante in dekleta, če pleše razgreta mladina do onemoglosti, če je njegova gostilna ognjišče nenravnega in razuzdanega življenja. Njemu je glavno, da služi denarce. Če je na prisluženem denarju še toliko kletve, še toliko solza, še toliko protepov in tatvine, tem bolje, njegov dobiček je še bolj gotov. Da je taka kovačnica mladine še bolj popolna, dobi gostilničar pomočnika v obliki pokvarjene natkarice, za vabo ima dostikrat tudi lastne hčere. V takih razmerah ne pomaga stokanje in jadikovanje prav nič. Zlo se mora zgrabit pri korenini.

Občinski odbor je postavljen od ljudstva, ljudstvo je pa položilo svoje zaupanje v njegove roke v nadi, da bo imel občinski odbor pred očmi le njegov splošni blagor. Kajti, če gre za splošni blagor, mora ozir na poedinca brezpogojno izginiti. In zahteva splošne koristi je, da občinski odbor neustrašeno nastopi proti brezvestnim gostilničarjem, da vseh tega ne da nobenega dovoljenja za ples in godbo, in nobenega dovoljenja za podaljšanje policijske ure. Važno središče v boju proti brezvestnim gostilnam so občinske takse. Deželna vlada je gotovo imela to pred očmi, ko je izdala naredbo o občinskih taksah ter določila, da naj bo občinska taksa na ples in godbo od 50 do 300 kron. Na ta način je spreten občinski odbor dobil v roke kaj uspešno orožje. Bila je nekje javna občinska seja. Na vrsti so tudi občinske takse. Obravnava se točka za točko, vse v redu. Glasi se: »Občinske takse za ples in godbo od

50 do 300 kron.* Sapa je zastajala, kaj bo. Večino občinskega odbora bi namreč razžalil, če bi rekel, da nima srca za vzgojo mladine. Vse tiho! Tedaj vstane obč. odbornik gostilničar ter reče: »Ta taksa je previsoka, 10 kron bo dovolj. Kmet gara celi teden, še malo veselja mu ne privoščijo.* Zelo človekoljubno! Počitka ne potrebuje naša mladina, čevljev tudi ne, obleke tudi ne, božje službe tudi ne. Lustig naj bo, ko pa gara celi teden. Čemu hraniti denar? Saj nima itak nobene veljave, pa še tat lahko pride. Pri gostilničarju je pa denar tako na varnem! Obč. očetom je očitno ugajal ta predlog, ob tako imenitni ideji se jim je tako razmehčalo srce, da bi šli najraje nad dež. vlado, ker je postavila kot najnižjo postavko 50 K. Ker je pa Ljubljana končno predaleč, so lepo obsedeli in kimali.

Te vrste niso naperjene proti poštem gostilničarjem — Bog jih nam daj več, — ampak proti onim besnicam, v katerih se kvari mladina, kjer je kottišče nenravnosti, iz katerih se širi nepokorščina proti staršem in Bogu. Če izvršuje mladina tatvine, da ima sredstev za gostilne, če izdira mladina v svoji pijanosti v poznih nočeh križe iz grobov, potem na ve ljudstvo, da obč. odbor v takih krajih ne izvršuje svoje dolžnosti. Taki ljudje, katerim manjka socialnega čuta, v prvi vrsti gostilničarji, ne spadajo v obč. zastope, ampak k harmonikam in pa v zapečke, da bodo brez škode in odgovornosti kimali.

Iz Kmetских Zvez.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI.

V nedeljo, dne 18. t. m. bo priredila Kmetška zveza shod po prvi sv. maši, Kmetje in kmetice, pridite!

CREKLJE PRI KRŠKEM.

18. t. m. v nedeljo priredi Kmetška zveza po 10. službi božji javen shod za fante. Shod bo v stari šoli. Fantje, pokažite, da ste zavedni kmetjski sinovi in pridite v obilnem številu. — Popoldne po litanijah bo pa shod za žene in dekleta za celo občino. Upamo, da pokaže naše zavedno žensko, da ga je veliko v našem taboru.

ŠT. VID NAD LJUBLJANO.

Občni zbor OKZ za Ljubljano in okolico se je vršil dne 29. junija. Po obširnih debatah so bile sprejete razne resolucije: glede mleka, glede sodelovanja kmeta pri zakonodaji, glede vožnje avtomobilov po deželnih cestah, glede dež. pokrajinskega zbora, glede združništva, glede kmetijskih učnih tečajev, glede cen tovarniških izdelkov, glede načrta poučnih predavanj, glede organizacije OKZ, glede gospodinjstskih tečajev, kakor tudi glede OKZ za št. Vid same. Za načelnika je bil soglasno izvoljen Matej Šilo, posestnik iz Tacna št. 15.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

Naša KZ se giblje dobro. Treba bo poživiti delo v izobraževalnem društvu, da se razmakne načelno in gospodarsko najširša plast ljudstva. Izrekli smo se za žensko volilno pravico tudi pri volitvah za konstituanto in povod drugod. »Domoljub« se razširja. Agrarni odbori pri nas ne pridejo v poštev. Krajevni odbor SLS se je razšel in prepustil svoje delo KZ, kar je za enotnost organizacije anjao potrebno.

TREBELJEVO.

Izredni občni zbor naše podružnice se je vršil dne 3. junija. Tov. Al. Steman iz Smarjane pri Litiji je podal jasno sliko o pomenu združništva, bical malomarnost nekaterih članov, ki vedno mnogo govore, a ne more ničesar za napredek in za rešitev kmeta iz rok izkoriščevalcev. Predsednik poudari potrebo, da se organizacija poglobi, da se izuči dober naraščal, ki bo v bodoče sam uspešno vodil JKZ. Zato je potreben pozimi večdnevni tečaj za moše in fante. Nujno bi bil potreben načrt, kako poglobiti delo in mu dati močno kulturno ozadje. Poročilo tajnika in blagajnika je dokazalo, da se je KZ v prvem letu svojega obstoja dobro gibala. Če ni imela kljub temu zaželenih uspehov, je to pripisovati delstvu, ker se organizacija ni povsod uspešno izpeljala. — KZ ima pri nas svojo visarano, ki je vedno vsem na razpolago; tudi nasprot. niki se zatekajo s prošnjami k nam; napravila je 40 napovedi za osebno dohodnino, 40 prizivov proti krivični odmeri davka in 35 odgovorov na pomisleke. Kadar se bo vsak posameznik toliko žrtvoval za skupnost, kot je to napravilo naše tajništvo, tedaj se bo šele začelo zmanjševati sedanje gorje. Dohodkov je imela podružnica 395 K, izdatkov 119 K 40 v., ostane prebitek 275.60 K. Po novem letu je imela Zveza dohodkov 5 K, izdatkov 138 K 20 vin., ostane torej v blagajni 138 K 20 vin. Gledali bomo, da organiziramo stalne dohodke. Za načelnika je bil soglasno izvoljen Jos. Gale. Obravnavali smo še več stvari, kako bi se delovalo v bodočnosti za splošno organizacijo ter končno po triurnem zborovanju zaključili zbor. Naj se vendar zganejo naše posestrimske podružnice po Sloveniji in naj delajo! Proč s spanjem! Le v jasno začrtanem delu je naša rešitev. Se vsak boj za politično in gospodarsko osamosvojitve je bil težak. Brez dela pa ni uspeha!

BEGUNJE PRI CERKNICI.

V seji dne 29. junija se prebera dopis tajništva JKZ, sprejme se oster ugovor proti »kanzelparagrafu« in proti davku na vstopnice ter več sklepov glede notranje organizacije zveze. Nasprotniki so zelo poparjeni radi umora na Pokojišču. Predavanja o Koroški smo se udeležili potom odposlancev, v Mari-bor pa pošljemo tudi precejšnje število naših najboljših ljudi. Zahtevali smo tudi splošno žensko volilno pravico v vse zastope.

KOSTANJEVICA.

Dne 27. junija je priredila naša podružnica KZ na Slinovcih po prvi sv. maši javen shod. Govoril je France Žužek o političnem, gospodarskem in strankarskem programu. Odločno je povedal, da v JKZ ne bo prej vidnih uspehov, dokler se ljudstvo bolj ne vzdrži, dokler se ne začne zanimati za izobrazbo, zlasti strokovno in združniško. — Popoldne se je ustanovila ženska zveza. Poštena žena podpira tri vogla hiše, občini in državi — zato mora i žena dobiti besedo v javnosti, zlasti sedaj, ko hoče državna zakonodaja potom brezvercev poseči v zasebno in družinsko življenje posameznika. Sprejeta je bila sledeča resolucija: »Ženske, zbrane na shodu v Kostanjevici dne 27. junija 1920, izrekamo najtoplejšo zahvalo SLS, ki je izposlovala splošno volilno pravico pri občinskih volitvah vsem ženskam brez razlike stanu in mišljenja, zlasti pa Jugoslovanskemu klubu, ki je v Belgradu zastavljal ves svoj vpliv in moč za nas. — Obenem zahtevamo splošno volilno pravico za ženske tudi za volitve v ustavodajno skupščino in v državni zbor, ker je prav tako stvar žensk kakor moških, kakšna bo bodoča ustava in zakonodaja, ki hoče potom brezvercev poseči globoko v zasebno in družinsko življenje posameznikov. Javne zadeve in državljanske dolžnosti zadevajo danes žensko v prav toliko meri kot moškega, zato zahtevamo, da pride vse žensko v javnosti poleg svojih dolžnosti tudi do svojih pravic. Pozivljamo žensko cele Jugoslavije, da se pridruži našim zahtevam in da ne odneha prej, dokler ne bodo vse ženske dosegle one pravice, ki jim gre po enakopravnosti z moškimi. — Nato se je vršila ob veliki udeležbi seja OKZ za Krško. Prereševala so se vsa važna vprašanja, zlasti notranjepolitična in strankarska

ter gospodaraka. Sprejeti so bili važni sklepi in navodila za bodočo taktiko. Seja je soglasno in z odobravanjem izrekla toplo zahvalo tajniku Antonu Marinčku, ki odhaja v Ljubljano in ki se je tako požrtvovalno in nesebično zavzel za prospeh tlačenege slovenskega kmeta. Sklepi in resolucije so se odposlale tajništvu, ki jih je dirigiralo na merodajna mesta.

Iz tajništva JKZ.

Vse KZ. pozivljamo, da se točno ravna po navodilih JKZ. in tudi stalno poročajo tajništvu JKZ.

Oprostitev od vojaške službe pridejo v poštev samo za one, ki plačujejo letno samo 20 K ali manj neposrednega davka. Vse druge prošnje so zaman, dokler ne bo novega brambnega zakona, o katerem pa bo sklepala šele redna zbornica, kar pa še ne bo tako hitro.

O preložitvah orožnih vaj pa smo že poročali.

Kratki izvlečki in poročila o sejah, občnih zborih in shodih KZ. naj se za »Domoljuba« prilagajo poročilom za tajništva. Isto velja glede vlog, intervencij in resolucij.

»Politični katekizem«, »Zločin nad domovino« in druge času primerne brošure, ki mečejo ostro luč v temo zmedenih pojmov, naj naroči vsaka KZ. več izvodov in razpeča. Snov je uporabna za shode, za predavanja, ker obravnavajo knjige v poljudnem jeziku in izražanju globoka načelna vprašanja, ki segajo v javno in zasebno življenje. — Oni, ki so knjige prejeli in oni, ki smo jih sami razposlali, naj blagovolijo prej ko mogoče vposlati v polžnicah naznačene zneske.

Odborniki in člani, ki prihajate med tednom v mesto po opravih, stopite za hip v tajništvo, poročajte o položaju in zahtevajte navodil in pojasnil.

Občinski volilni red je objavljen v »Uradnem listu« z dne 8. junija. Kdor ga želi še posebej, naj ga naroči pri tajništvu JKZ.; cena bo naznačena na priloženih položnicah. Razpošiljati ga začnem koj, ko se oglasi več naročnikov.

Volitve v agrarne odbore se ne bodo vršile prej, dokler davčne oblasti ne dopošljejo poverjeništvu za agrarno reformo zamljiških katastrof.

Glede vesti o povišanju hišnega in zemljiškega davka smo se obrnili na načelnika poslanca Brodarja v Beograd s primernim dopisom kakor tudi glede dohodnine, ker namerava finančni minister (liberalec) zvišati eksistenčni minimum samo na 3200 K. Koj ko pride odgovor in pojasnilo, bomo poročali v našem glasilu.

Za uradne vloge, ki gredo na oblasti po posredovanju tajništva, naj se prilagajo kolkovne pristojbine, in sicer za vsako vlogo 12 K.

Zahvala ameriškim rojakom

Na prošnjo g. dr. A. Ratajca, prof. v št. Vidu nad Ljubljano, ki jo je preč. g. John Plevnik, župnik v Jolietu, blagovolil priobčiti v glasilo K. S. K. »Jednote«, je prejelo vodstvo sirotišča sv. Jožefa v št. Vi-

du nad Ljubljano po »Dobrodelnosti« v Ljubljani za svoje vojne sirote od naših vrlih rojakov v Ameriki velikodušni dar v skupnem znesku 34.000 K. Podpisano vodstvo si šteje v sveto in prijetno dolžnost, da se v imenu malih zapuščenih sirot javno zahvali za ta plemeniti dar vsem, ki so mu, dasi daleč od svoje ožje domovine, tako uspešno pomagali otirati grenke solze nedolžnih otrok. Predvsem velja naša zahvala preč. g. župniku Johnu Plevniku in uredniku glasila K. S. K. »Jednote« g. J. Zupanu, ki sta to dobrodelno akcijo tako energično započela, dalje gg. I. C. Mertelnu in J. Mravintzu v Pittsburgu in njegovim vrlim župnikom, slovenski postaji Modern Woodmen of America v Chicagu, neznanemu dobrotniku, ki je poslal lep dar po presv. gosp. škofu A. B. Jegliču, g. p. prof. Šolarju, ki nam je po svojem gosp. nečaku naklonil znatno vsoto, in končno vsem onim, ki so v svoji dobrosrčnosti to delo krščanske ljubezni venčali s tako lepim uspehom. Da nam ljubi Bog ni naklonil njihove milosrčnosti, bi bila gotova marsikaka sirota brez obleke, brez hrane in brez puka telesno in duševno propala. Vsemogočni Bog naj torej stotero povrne vsem blagim dobrotnikom že na tem svetu to, kar so storili Njegovim najmanjšim! To malo deco brez očetov in mater pa bomo mogli preživljati in preskrbovati toliko časa, da jih spravimo k poštenemu kruhu, le tedaj, ako nas bodo naši blagi dobrotniki podpirali še naprej. Zato sklepamo svojo iskreno zahvalo s srčno prošnjo: Spominjajte se naših sirot!

Št. Vid nad Ljubljano, dne 12. julija 1920.

Vodstvo sirotišča sv. Jožefa.

Razgled po svetu.

Jugoslavija.

j Volilni red je narodno predstavništvo v prvem branju sprejelo. Liberalci se s svojim kancelarparagrafom niso upali na dan. Poštenc so jo polomili s svojim vpitjem.

j Boj med Italijani in Jugoslavi v Splitu. V nedeljo zvečer so v Splitu laški vojaki sneli z neke hiše jugoslovansko zastavo, kar je hrvatsko prebivalstvo razburilo. Prišlo je do manifestacij proti Lahom. To pa je Lahe razburilo. Brž so poslali od svoje vojne ladje, ki leži pred Splitom en oborožen motorni čoln, ki je začel streljati na obal med Hrvatje. Na jugoslovanski strani sta bila takoj ubita dva orožnika in več civilnih oseb. Sedaj so jugoslovanski orožniki začeli streljati na laški čoln. Pri tem je bil ustreljen laški kapetan Gulli, več mornarjev pa je bilo ranjenih. Sedaj se vrši preiskava. Kriva je temu laška predrznost. Vedno nujneje je, da se jugoslovansko vprašanje čim prej reši.

ITALIJA.

Lahi popuste Valono. Tako se je laška vlada baže pogodila z albansko,

AVSTRILA.

Stavka kmetijskih delavcev v Avstriji, ki so jo započeli socialdemokrati, se je končala. Pogajanja pa se še vrše.

POLJSKA.

Poljaki in Rusi. Poljska armada se umika, ker je preslaba proti boljševikom. Sedaj zbirajo Poljaki prostovoljce, ki se jih priključa veliko. Obenem izjavljajo Poljaki, da so pripravljeni skleniti mir pod pogoji, ki so za Rusijo ugodni. Antanta pravi, da morajo Rusi te predloge sprejeti, sicer bo antanta stopila na stran Poljakov.

MAŽARSKA.

Bojkot proti Mažarski, ki ga izvajajo socialisti, še vedno traja, čeprav ne dosega posebnih uspehov.

Notranje razmere na Mažarskem so precej neurejene. Ljudstvo, organizirano v dveh krščanskih strankah, obsoja divjanje mažarskega vojaštva. Vse krščanske stranke v parlamentu so se sedaj združile proti vojaškemu mogotcem. Ti pa nočejo odnehati in delajo na to, da se upelje vojaška diktatura. Teh gospodov vojska še ni zmogla drila.

Tedenske novice.

Politične.

p Zavite govorice. Po nekaterih krajih trosijo samostojni vesti, češ, da KZ. mleduje pri samostojnih za kompromis, za zedinjenje itd. Te govorice so docela izmišljene in iz trte izvite. JKZ je vedno pripravljena iti z vsemi, ki so enakih načel in enakega mišljenja. Vrata za vse protiliberalne elemente so pri nas vedno odprta. Z liberalci in enakimi ne mara imeti in ne bo imela nobenih stikov. Za enkrat toliko v pojasnilo. Če bo potrebno, bomo jasneje govorili.

p Ljubljanski komunisti so v ponedeljek zvečer sklicali v Mestni dom javen shod. Na shod pa so prišli tudi bivši bratci komunistov, socialdemokrati. Govorila sta dva komunisti iz Hrvatske in Srbije in pa domači komunisti. Ko so hoteli govoriti tudi socialdemokrati po svojem Cobalu iz Zagorja, je nastalo tako vpitje in zmerjanje, da so se zborovalci sami zgržali. Zmerjanje in psovkanje je trajalo od 8. zvečer do polnoči. Bil pa je shod zelo pičlo obiskan. Le kakih 500 ljudi obojega spola z otroci vred je došlo na ta shod. Delavstvo postaja sito divjaštev.

p Političen katekizem. Ta izvrstna in poljudno pisana knjižica bi morala biti v rokah vsakega našega somišljenika. Podaja izčrpno pojasnilo o političnem položaju in političnih vprašanjih Jugoslavije. Poleg tega obravnava tudi še nekatera druge stvari, ki bi jih moral vsak državljan znati. Segajte redno po knjižici. Naroča se pri tajništvu SLS, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana. Posemezen izvod s poštnino vred stane 6 kron, kdor naroči 20 izvodov, stane posamezen izvod s poštnino vred 5 K; kdor osebno vzame 20 izvodov, stane izvod 4 K 50 vin.

p Veselo znamenje. »Domoljub« je sicer glasilo krščanskega kmetijskega ljud-

stva, vendar ga veseli, če vidi, kako se krščanska misel tudi med delavstvom utrjuje. To je pokazal delavski shod v nedeljo v Unionu, kjer se je zbralo na poziv »Delavske zveze« okrog 3000 oseb. Shod se je izvršil mirno in dostojno. Pokazala se je na zborovanju in pa tudi v številu velika razlika. Na komunističnem shodu 500 ljudi in samo zmerjanje. Na krščanskem 3000, pa mir in dostojnost.

Domače novice.

d Našim somišljenikom! Prejeli smo dopis obrtnih krogov z dežele, ki se pritožujejo, češ da naši ljudje vse premalo upoštevajo geslo »Svoji k svojim«. Posledica tega je razredni boj, ter mnogokrat pasiva ali tudi odpad obrtnikov od naše stranke. Gotovo je dolžnost vseh naših zavednih ljudi, da se drže gesla »Svoji k svojim« ter se med sabo podpirajo tudi glede zaslužka. Vzemimo na primer slučaj: V občini so razni obrtniki in rokodelci; eni so naši zvesti pristaši ter se tudi mnogo žrtvujejo za našo dobro stvar v naših društvih, v politiki, pri volitvah itd., povsod so naši odločni načelni pristaši. So pa tudi drugi, ki morda niso ne »ptič in ne miš«, ali pa so naši stvari naravnost nasprotni, ki zabavljajo zoper duhovnike, zoper vse, kar je katoliškega, ako pridejo k cerkvi (kar se seveda redko zgodi) pridejo le, da se kaj pogovorijo med sv. mašo, pri cerkvi zunaj ali pa v gostilni. Le poslušajte njihove pomočnike in vajence, kako so po svojih mojih sprijeti, v ravno najbolj nevarnih letih ob vso vero prišli. Koliko zla med mladimi širijo taki obrtniki! Naši ljudje žal le premalo upoštevajo, kolike važnosti so nam naši dobri obrtniki, koji so odločno katoliški in tudi zavedni možje. Mnogokrat se zgodi, da mora ravno naš obrtnik, ki se mnogo žrtvuje za našo stvar, gledati, kako ravno naši prvi možje v občini tega prav nič ne upoštevajo ter včasih radi malenkostnih razlogov podpirajo nasprotnike s svojimi naročili. Pomisliti je, da ima obrtnik, ki je odločno naš zvesti pristaš, trpeti mnogokrat dvojno žrtev. Prvič s svojim delovanjem za našo stvar izgubi mnogo dragocenega časa za zaslužek, od katerega je odvisen njegov obstoj. Drugi udarec za obrtnika — našega odločnega pristaša pa je, da izgubi s tem, ker je odločen naš pristaš, svoje naročnike, ki so nam nasprotnega mišljenja. Naši nasprotniki v tem mnogo bolj doslednje ravnaajo. Ako opazijo, da je obrtnik odločno »naš«, mu kmalu obrnejo hrbet ter se oprimejo nam nasprotnih obrtnikov. In tako imajo obrtniki, ki so naši zvesti pristaši, dvojno škodo. Dolžnost naših zavednih ljudi, da podpirajo v prvi vrsti le naše zveste in zlati zavedne obrtnike, da jim s tem zagotovimo njihov obstoj ter jih ohranimo zveste v naših vrstah. Somišljeniki, vpoštevajte tudi tukaj geslo »svoji k svojim«!

d Pomagajmo stradalci slovenski delci na Dunaju! Jugoslovensko pripomočno društvo na Dunaju organizira akcijo, da bi jugoslovanski otroci, bivajoči še na Dunaju, prišli za čas počitnic v domovino, ker umirajo na Dunaju od gladi. Od teh otrok je 172 dečkov in deklic, v starosti od 6 do 14 let, pristojnih v Slovenijo, Jugosloven-

sko pripomočno društvo prosi, da bi sprejele te otroke slovenske rodbine v brezplačno oskrbo za čas šolskih počitnic. Poverjenišvo za socialno skrb, odelek za zaščito dece in mladine v Ljubljani, sprejema prijave rodbin, ki bi priskočile na pomoč našim mladim rojakom. Pričakujemo, poznavaajoč požrtvovalnost Slovencev, da se bo oglasilo v najkrajšem času toliko rodbin, da porazmestimo vso prijavljeno dečo. Ker je zadeva nujna, prosimo, da bi se priglasile rodbine do 11. julija t. l. na naslov: Poverjenišvo za socialno skrb v Ljubljani, oddelek za zaščito dece in mladine.

d Regent in Orli. Ko se je peljal regent Aleksander skozi Domžale, so prihiti ga pozdravit iz okraja tudi Orli. V imenu okrožja Orlov je regenta pozdravil okrožni predsednik Franc Borc sledeče: Vaše Visočanstvo! V imenu krščanske orlovske organizacije kamniškega okraja Vam izražam zvestobo in udanost ter Vam kličem: Bog živi! Regent pravi: »Vi idete prihodnji mesec v Maribor.« »Da, Vaše Visočanstvo.« »Dobro napravite!« »Hočemo, Visočanstvo!« Krepko je stisnil roko predsedniku in ga odpustil.

d Tajniki izobraževalnih društev se opozarjajo, da nemudoma izpolnijo društvene izkaze, jih vrnejo SKSZ, in odgovore z ozirom na zadnjo okrožnico SKSZ.

d I. ljubljanski delavsko konzumno društvo, ki ima svoje prodajalne tudi v sv. Križu pri Kostanjevici in v Trbovljah, nam poroča, da se bo v smislu spremenjenih pravil vršila prva redna skupščina članov in sicer v Sv. Križu pri Kostanjevici v nedeljo dne 18. t. m. po dopoldanski službi božji v kaplaniji, — prejšnji dan v soboto 17. t. m. ob 3. uri popoldne pa v Trbovljah II. v društvenem domu. Člani naj se te skupščine vdeležijo v ošlinem številu. Ob tej priliki se bodo volili tudi pooblaščenici, ki imajo nalogo vdeleževati se občnega zbora zadruga, ki se vrši vsako leto enkrat v Ljubljani in p anadzorovati poslovanje tamkajšnje prodajalne. Ker se vdeležijo skupščine tudi član načelstva iz Ljubljane, ki je vstanu dati na razna vprašanja pojasnila in odgovor, naj oni, ki žele kaka pojasnila, pridejo ob priliki skupščine na usten razgovor.

d Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani je podaljšala rok za predložitev preračunov za I. polletje 1920 za en mesec, ker je v pripravi sprememba zakona glede višine vračunljivih delavskih zaslužkov. Preračuni se bodo razposlali strankam koncem julija in se morajo predložiti najkasneje do 14. avgusta 1920. Samo ob sebi umevno se bodo zamudne obresti predpisovale šele za čas od 15. avgusta 1920 naprej.

d Eksplozija v kamniški smodnišnici. 10. julija pop. sta delavca A. Zajc in M. Dornik v smodnišnici snajžila stroj, pri tem se je vzgal smodnik in nastala je eksplozija. Zajc je bil mrtev takoj, Dornik pa je prišel še k zavesti, toda je čez dober četrt ure po groznih bolečinah umrl. To je v kratkem času že druga nesreča, ki se je pripetila v smodnišnici, in delavci pravijo, da jih bo sledilo še več, ker razmere v smodnišnici niso več take kot prej. Stari izkušeni delavci Dornik je služil v smod-

nišnici že 36 let) omagujejo, ker morajo opravljati dela, katera so izvrševali prej po trije; pri tem še hite, ker se boje, da bi ne bili odpuščeni iz službe, kakor se je zgodilo to že enkrat pozimi, ko so postavili delavce meni nič tebi nič na cesto, češ, da niso zmogni in da ni dela. Plača pri tako nevarnem delu ni posebno sijajna, hrana draga in slaba, zato je razumljivo, da morajo omagati tudi najboljši, in da je omahnil Martin Dornik, ki je veljal za najzanesljivejšega in najbolj vestnega delavca.

d Zlata maša v Kropi. V nedeljo, dne 18. t. m. bo pri nas ob pol 11. uri slovesno obhajal 50-letnico (zlato mašo) mašništva tukajšnji rojak g. Tomaž Varl. — 4. julija smo obhajali 25-letnico železoobrtne zadruge.

d Zlato mašo je 11. julija praznovati svetnik Simon Zupan na Ježici. Bog mu daj dočakati še dokaj let!

d Upor laških vojakov v Idriji. V noči od petka na soboto se je tu uprl bataljon italijanskega vojaštva, ki je bil namenjen v Albanijo. Pometali so puške z vzkliki »Abbasso re d'Italia!« Karabinerji in financarji so zadržali vhode v sredino mesta. V soboto so vpostavili mir. Vojaštvo je ostalo v Idriji. Vojaštvo izjavlja, da stvar še ni končana.

d Laški aeroplan so 7. t. m. sestrelili pri Zagrebu. V aeroplanu sta bila dva laška častnika, ki sta ujeta. Kaj neki Laha zanimajo naši kraji, da jih hodi gledat od zgoraj dol?

d Roparski napad v Ljubljani ob bellem dnevu. Varnostne razmere niso posebno ugodne, kar kaže sledeči slučaj: Dne 10. t. m. je delavec Ivan Murn prišel iz Celovca ter prišel ob 5. popol. v Šiško. Za cerkvijo je zavil proti gozdu. Tam je stopil predenj črno oblečen človek, ki mu je nastavljal brovning-pisto na čelo rekoč: »Novce sem! Roki v zrak!« Murn se je seveda prestrašil in to tembolj, ker je bil sam brez orožja. Na to so prišli še trije tovariši napadalca, med katerimi sta bila dva oblečena v vojaško obleko. Roparji so zapovedali Murnu, da se mora sleči. Murn je bil oblečen v črno obleko s črnim kosmatim klobukom in je bil obut v rjave čevlje. Imel je s seboj tudi nahrbtnik, v katerem je bila obleka belo in črno črtana, bel žametasti klobuk, par črnih vojaških čevljev, pet srajc in pet spodnjih hlač, dve brisači, dva ovratnika, troje kravat in dvojne krtače. Murnu vzeta obleka z nahrbtnikom je vredna 8000 kron. Roparji so pobrali Murnu tudi 1520 kron denarja, zlat poročni prstan, zlat prstan z rdečim kamnom in njegovo srebrno Tula uro z dvojnim pokrovom in težko srebrno verižico vredno 1000 kron. Roparji so pustili Murnu samo spodnje hlače in srajco. Uropana ura je imela znotraj na pokrovu vrezano ime: Johann Murn. — Murn si je šele v mraku upal v Šiško, kjer je stvar naznanil.

d Zlati rep pri Ortneku. Dne 6. julija okrog 4. ure popoldne je prišumel od jugovzhoda proti naši strani aeroplan. Letel je silno nizko, tako da si ga je lahko vsakdo ogledal. Posebno so ga motrili otroci, a tudi odrasli ljudje so ga gledali z zanimanjem. Tudi on je najbrže gledal na naše brijčke. Zatorej si bdejemo v čast, da je

tudi nas obiskal enkrat že svetovno znani samofreč.

d V Prvačini pri Gorici so laški karabinjerji na dan sv. Cirila in Metoda streljali na procesijo, ki se je razvila v čast slovanskima blagovestnikoma. Več oseb je bilo nevarno ranjenih. Domačega župnika so zaprli, a so ga morali izpustiti, sicer bi bili ljudje naskočili zapore. Res, lepe razmere vladajo v deželi, ki jo imajo zasledeno Lahi.

d Požar. Iz Sostrega. Dne 6. julija ob pol 12. uri je izbruhnil požar v vasi Sostro pri Ljubljani in je upepelil v trenutku trem gospodarjem gospodarska poslopja, in sicer pri Jerihovcu hlev, šupo, skedenj, kaščo, mnogo krme, tri vozove, novo, pred 14 dnevi kupljeno mlatilnico, slamo-reznico, čistilnik, sploh vse gospodarsko orodje. Pri Jožefu Strahu gospodarsko poslopje, čebelnjak s 26 panji čebel, poleg tega je pri gašenju gospodar izgubil 14.000 kron denarja. Pri Jaksu gospodarsko poslopje, mnogo krme in drv. Vsi gospodarji imajo silno škodo. Zažgali so baje otroci. Požar so omejile sledeče požarne brambre: Zgor. Kašelj, katera je bila prva na mestu, Zalog, Vevče tovarniška in Bizovik. Gotovo je, da bi se bil ogenj razširil še dalje, da niso prišli pravočasno gasilci, katerim vsa čast. Naj bode nesreča v opomin vasi Sostro, da si ustanovi požarno brambo, kar se namerava in bode zadnji požar k ustanovitvi gotovo mnogo pripomogel.

d Koroško. Izobraževalna društva naj nemudoma pošljejo društvene izkaze in poročajo o svojem delovanju. Zelo važno!

d »Naših potov« še veliko društev nima v svojih knjižnicah. Zato naj jih naroče!

d Prekmurska izobraževalna društva se opozarjajo, da poročajo z ozirom na zadnjo okoliščino S. K. S. Z. in nemudoma pošljejo izpolnjene društvene izkaze.

d Deška in dekliška meščanska šola v Trzinu se razširi s šolskim letom 1920/21 v dvorazredno. V prva razreda se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili s povojnim uspehom 5. šolsko leto. Po celem Gorenjskem se za meščansko šolo v Trzinu živo zanimajo in povprašujejo po dijaških stanovanjih, ki se v Trzinu prav lahko dobe z dobro, domačo hrano in, kar je glavno, po primernih cenah. Vsem, ki nameravajo dati svoje sinove in hčere v Trzin, pa so radi stanovanja v zadregi, bo ravnateljstvo rado pomagalo in preskrbelo primerna stanovanja. Osebnost zapisovanja v I. in II. razred se vrši v četrtek dne 15. julija od 9. do 12. in 14. septembra 1920 od 9. do 12. Pismenemu priglasi pa naj se priloži izpričevalo in domovinski list. Pripomniti je še, da se na šoli uči še poleg obveznih predmetov neobvezno nemščina, gosli in klavir. Pouk o neobveznih predmetih je brezplačen. — Ravnateljstvo.

d Kdo vé za mojega sina, ki je bil v Tridentu ujet. Piše se Jernej Zrašnikar, dodeljen je bil pri dečesma Begleitung. Prosim, da mi sporoči na naslov: Franc Zrašnikar, posestnik v Izlakah št. 5, p. Medija-Izlake. — Stroški se povrnejo.

Gospodarska obvestila.

g Pozor živinorejci kamniškega okraja! Od živinorejske zveze za kamniški okraj smo prejeli: Letos je gnalo veliko živinorejcev svojo živino na Kriško planino v pašo, ne da bi bili preje isto priglasi pri živinorejski zvezi, katera ima v spravi planino. Na ta način ni mogoče vedeti kontrole, koliko živine bo prišlo na planino v pašo. Zato tem potom pozivamo vse tiste, ki niso priglasi pravočasno

svoje v pašo namenjene živine pri živinorejski zvezi, ampak so kar prignali na planino, da takoj vzamejo živino s planine, da ne bo nepotrebnega razburjenja in nadležnih pritožb. Pravočasno so živinorejci priglasi v pašo za Kriško plan. 88 glav pod 2 leti starih goved, 46 glav nad 2 leti starih goved, 6 konj pod 1 in pol leta starih, 9 konj nad 1 in pol leta starih. Kar je več živine na planini, je vsa nepriglašeno prignana na planino in nismo mi vzrok. Pastir nam je sicer po svoji hčerki sporočil s planine, da je dobro na planini in naj nikar ljudem ne verujemo, ker se lažejo, da ni nič paše na planini. Kljub temu pa čujemo, da se je zopet izluhtala v Cerkljah neka pritožba, s katero pridno letajo okrog in nabirajo podpisov proti upraviteljici in najemnici planine, živinorejski zvezi ter bodo pritiskali na glavnega poverjenika za agrarno reformo v Sloveniji, da se jih usmili in Zvezi vzame planino in jo odda občini Cerklje ali kakim drugim občinam. Javno na tem mestu izjavimo, da nam po upravitelstvu Kriške planine nikdar ne bo žal. Od iste Zveze tudi nikdar dobička ni imela. Povemo pa tudi javno na tem mestu, da ima vsa ta gonja Lapajeta in drugih patronov proti dosedanjim upravi planine le grdo politično ozadje. Liberalizem se vedno in povsodi trudi, uničiti vse kmetijsko združništvo ali ga vsaj diskreditirati pri nepoučenem ljudstvu, da bi tako zopet lahko nekateri liberalni magnatje v kalnem ribarilu in izkoriščali naše ljudstvo. Pri tem delu so jih kmetijske zadruge pričele pošteno ovirati in jim stopati na pot. Vi živinorejci, ki ste mogoče namenoma gnali svojo nepriglašeno živino na planino, da bi sedaj imeli več vzroka proti živinorejski zvezi zabavljati, če ne zato, ker Vas tira iz planine, pa zato, ker ni dovolj paše na planini, se boste pa še imeli priliko prepričati, da če tudi sam Lapajeta gre na Kriško planino za pastirja, Vam čudežev ne bo delal. Mi dobro vemo, da Lapajeta ne rabi planine, ker je še svojo zemljo odpovedal in skubil naše ljudi z njo. Mi vemo, da Lapajeta ne bo šel za pastirja na planino, ampak njemu v prvi vrsti gre za lov na Kriški planini, da bi imel kje tratiti čas, katerega ima po 22 ur na dan na razpolago, nam kmetom ga pa tako primanjkuje.

g Izvoz našega žita. Ker je — kakor poročajo listi — v naši državi še 10.000 vagonov pšenice in 40.000 vagonov koruze, se bo blago začelo izvažati. Na Češko pojde 1000 vagonov pšenice in 1000 vagonov koruze, v Avstrijo pa 1500 vagonov pšenice in 4000 vagonov koruze.

g Naš denar. Ministrski svet je sklenil: 1. da se enodinarske in poldinarske novčance smatrajo za državni papirnat denar. 2. V privatnem prometu ni nihče obvezan, od poldinarskih novčanic sprejeti več kot 100 dinarjev, od enodinarskih pa ne več kot 200 dinarjev. 3. Vse državne blagajne morajo sprejeti te novčance v neomejenem obsegu. Finančno ministrstvo je izdalo vsem podrejenim organom tozadevna navodila.

g Čebelarški tečaj. Dne 25. in 28. t. m. priredi Čebelarško društvo za Slovenijo dvadnevni čebelarški tečaj v Marjanišču

v Ljubljani. Tečaj je namenjen za napredne čebelarje, ki žele izpopolniti svoje čebelarstvo znanje in se izvežbati v najvažnejših čebelarstvih opravilih. Ker se more tečaja z uspehom udeležiti samo omejeno število udeležencev, prosimo vse tiste čebelarje, ki se bodo odločili za ta tečaj, da se do 20. t. m. po dopisnici prijavijo na naslov: Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani, Gosposvetska cesta 10. Kdor želi, da se mu preskrbi prenočišče, mora to na dopisnici posebej omeniti. Sprejemali se bodo samo tisti priglašenci, ki nameravajo ostati na tečaju o b a dneva. Začetek 25. t. m. ob 9. uri, konec 26. t. m. ob 17. uri. Spored bo objavljen v prihodnji številki »Slovenskega Čebelarja«.

g Živinoreja v Jugoslaviji. Glasom uradnih podatkov je danes v Jugoslaviji 5.496.530 glav goveje živine, 4.840.450 svinj, 9.771.980 ovac in 2.447.949 koz, smo torej v tem pogledu za Dansko najbogatejša dežela v Evropi. Vrednost naše živine se ceni na 1 milijardo dinarjev ali 4 milijarde kron.

g Proti špekulaciji z žitom. Izšla je naredba, glasom katere se ne smejo sklopiti kupčije, s katerimi se kupuje kar cela letina posameznika, torej pridelek, o katerem se ne ve, koliko ga bo, niti kako ceno bo blago imelo. Vsaka taka pogodba je neveljavna. Tudi so neveljavne vse pogodbe za žito, ki so bile sklenjene pred 1. julijem in za koruzo vse pogodbe, ki so bile sklenjene pred 1. oktobrom tega leta. S tem se hoče preprečiti razne nerealne špekulacije židovskih veletrgovcev in pa s tem združeno dvigovanje cen.

g Letina na Mažarskem bo letos znašala 3 milijone stotov pšenice.

Dopis.

ŠMARTIN V ZGORNJEM TUHINJU.

Dne 1. julija je pokončala toča v občini Loke, Hruševka in v vaseh Snovik, Pirševo in Prapreče vse poljske pridelke in sadje. Ljudstvo bo stradalo. Tajništvo JKZ je prosilo pri poverjeništvu za notranje zadeve za izdatno odpomoč ubogim nesrečnejšem.

DOBREPOLJE.

Košnja, žetev in mlattev nas je za nekaj časa zavrla. Ko si odpočijemo trudne ude in zvezana pleča, bomo pa spet zaropotali, da bo veselje in loi. Naše ženske pojdejo korajžno na volitve. Krže naj pazi, da ne bo od njih tepen.

IZ BELEKRAJINE.

V nedeljo 4. julija so se zbrale mladeniške Marijine družbe in Orli iz Bele krajine na prijaznem štukljevcu ob vznožju Gorjancev in številna množica ljudstva. Vršil se je mladeniški tabor. Prekrasen govor g. prošta iz Metlike bo ostal v spominu slehernemu krščanskemu mladeniču. Vršilo se je nato zborovanje Orlov in pa proslava »Sedemdesetletnice« ljubljanskega škofa. Prav je, da se tudi pristo ljudstvo pouči o delu in trpljenju našega škofa. Pri telovadbi so vzbujale pozornost zlasti naraščajoče vaje, katere so precizno izvajali naši dijaki iz Novega mesta in pa vadiateljske vaje. Pri prosti zabavi je nudila obilo smeha burka: »Dva gluha«, katero so uprizorili črnomaljski Orli. Tudi društvena godba je pokazala napredek in se vidi, da se pridno pripravlja za Maribor. Tabor so skušali motiti nepovabljeni gostje z njim tako ljubo harmoniko, kar je pa preprečilo semiško orožništvo. Vsi udeleženci tabora so bili veseli te prireditve in so tudi spoznali, kje se dela za izobrazbo srca, duše in telesa. Krasno uspeła prireditve je najboljši odgovor lažem, ki so jih

zadnje čase raztrosili nasprotni listi: »Naprej«, »Domovina« in »Jugoslavija« o naših Orlih. Te laži obsojajo celo naši nasprotniki. Delo za ljudstvo, za izobrazbo, ne obstaja v napadih po časopisu, ne v osebnih napadih, ne v laži ampak v požrtvovalnosti, s katero se skuša opleniti srce, utrditi voljo in obogatiti razum z resnico. Krščanska mladina, okleni se naših družb in društev!

IZ VINICE.

V četrtek, 1. julija smo pokopali našega župnika Kóniga. Odkar je bil prišel iz preiskovalnega zapora, je začel očitno pešati. Dolje je bil kljub starosti dosti čil, dasi je opravljal veliko župnijsko skozi 38 let skoro vedno sam in zraven še vodil veliko let občinske tajniške posle. Še najmanj 10 let življenja bi mu človek prisodil, če mu ne bi bili naši liberalci vsled znane »viniške afere« pomagali na pot v večnost. Tako sodijo val viničarski župljani in dragi, v srcu gotovo tudi liberalci sami. Saj so bili ob onih rabukah in po njih napeli vse sile, da bi ga bili spravili v ječo. Pa bil je spoznan nedolžnim. Vendar so dosegli svoj namen: iznebili so se ga. Da je pa ljudstvo ljubilo svojega župnika, je pokazalo v napolnjeni cerkvi ob pogrebu z glasnim jokom. Tu so lahko videli nasprotniki, da stoji osamljeni. — Tudi pokojnikovo »bogastvo« naj se omeni ob tej priliki. Mnogi so govorili o njegovem bogastvu. Povemo pa, da kak viniški liberalec najmanj desetkrat več vleče na mesec, kakor pa pokojnik. Vemo, da je pokojnik živel dosti skromno. Zato je pa tudi dal toliko tisočev v dobrodelne namene, da malo kdo o tem vé. Koliko vinarjev so n. pr. že dali viniški liberalci v take namene vključ obilnim dohodkom? Zato, vse kar je pravi S tem naj bo ta zadeva končana. Pokojnik je odšel na odgovor; na vrsto pridete i vi.

IZ DOBREPOLJ.

»Kmetijski list« z dne 8. julija piše, da sta obe stranki obetali, da bodo deležni turjaške graščine zlasti mali posestniki. Med »obema« strankama je seveda tudi »samostojna«, ker razen JKZ in SKS ni pri nas nobene druge, kajti krajevni odbor JDS, ki ga je bil ustanovil leta 1919 sedanjí samostojni kmet mesar Pucelj, je v celoti pristopil k SKS. — Zdaj pa poglejmo, kako delajo »samostojni« za reveže. Spomladi so delili v Turjaku travnike. »Gerent turjaške občine Kožar (samostojen) in tamonjšni svojevoljno izvoljeni agrarni odbor (samostojni) so krivi, da so se travniki ondotne graščine oddali takim, ki niso neobhodno potrebni in da so bili bajtarji in kajzarji in mali posestniki prezrti in prikrašani.« Tako je izjavil veljaven mož, ki ima besedo pri poverjenstvu za agrarno reformo. Travnike sta dobila iz Dobrepolj tudi birt Miloš Kavčič in žagar ter lesni trgovec iz Ponikev Zakrajšek. Samostojni so razdelili travnike med se in med svoje prijatelje, bajtarji in kajzarji iz Turjaka pa stiskajo pesti. No, kdo se zna potegniti za reveže? »Javhe«, kjer so imeli naši ljudje besedo, so se pa res razdelile pravično in mrvo so dobili oni, ki jim je ena kravica pol grunta. Povejte, kateri samostojnež iz naše lare je vnet za dobra dela usmiljenja? Ali morda Mustar, ki bi kajzarje v žlici vode vtopil, če bi mogel? — Pojdite drugim govoriti, ne nam, častiti dopisec »Kmetijskega lista«, in raje povejte, da poznate le svoje žepce, ker vam je že zdavnaj izgnil iz srca čut pravičnosti. Amen.

IZ ST. VIDA PRI STICNI.

V nedeljo, 4. julija je zopet nadala pri nas in daleč naokoli grozna toča. Padala je nad pol ure kot prav debelo kamenje. Uničila je nam sedaj še ostale poljske pridelke in pobila polovico opeke na strehah. Pridelali ne bomo prav nobenih pridelkov. Strašen je pogled na naša polja in domove. — V »Slov. Narodu« je priobčil odbor šentvidskega Sokola notico, v kateri pravi, da je bojeval Sokol več desetletij boj s sovražniki in da je končno zmagal. Redi bi brali tudi imena onih, ki so sploh poskušali kdaj ustanoviti Sokola, in pa imena onih, ki so to preprečili. Smatramo omenjeno

notico za izživanje, zato nekoliko več o šentvidskem sokolskem društvu. Res je, ustanovili so si Sokola, ki je bil pa že ob ustanovitvi mravo rojeno dete. Ustanovitelji so sami liberalci, ki jim je malo do telovadbe in izobrazbe. Hoteli so zbrati okoli sebe ljudi in s tem dvigniti tukaš staro pozabljeno liberalno stranko. Fantje so to opazili, zato so dali njim že slovo. V nedeljo, 4. julija so napovedali veselico. Sokolica »Gantarjeva mati« so bili za veselico tako vneti, da so si pri nabiranju dobitkov ves obraz razbili. Šentvidčani smo pričakovali, da bo ob tako lepem vremenu ljudstva, da se bo vse trlo; saj so pripovedovali, da bo ta veselica vse kaj lepšega od lanskega orlovskega tabora. Ljubljancem je v vlakom prišlo kakih deset. Popoldne ob 3. uri so se pripeljali z novomeškim vlakom Dolenjci si ogledat bojišče, na katerem so se šentvidski Sokoli toliko desetletij bojevali. Prišlo je kakih 250 civilistov in 90 Sokolov. Zbrali so od Karlovca do Višnje gore vse, kar so le mogli. St. Vid je bil pa popolnoma prazen, nobenega pozdrava nismo čuli. Ponos sokolskemu sprevodu je bil usnarj Gantar v sokolski obleki, ki se je peljal edini sredi spreveda kot šentvidski župan. Gantar jih je peljal na svoj dom, kjer je bil veselilni prostor. Ni se še začela veselica, razpodila je toča vse goste za nekaj časa. — Po toči so se zopet zbrali, plesali in rajali so do 3. ure zjutraj. Ponedeljek so pospravljali veselilni prostor. Strojarski učenec g. Lovriča je tudi pomagal. Na eni mizi je bilo v enem sodu še par kapljic vina. Fant si ga je privoščil in kozarec. To pa opazi Gantar, ga poграbi in ga je imel baje celo noč zaprtega v kleti. Nato je šel po orožnike, ki so ga gnali v zapor! Res čudna je pravica, da zapirajo ljudi za take otročarije, oni pa, ki bi morali biti res kaznovani, so prosti! Da bodo naši farani nekoliko poučeni o šentvidskem Sokolu, povemo še to-le: Niti ena kmetijska dekle ali kmetijski fant ni sodeloval pri veselici in lahko bi na prste našli domače kmetovalce, ki so se udeležili veselice. Kak razloček je to med lanskim orlovskim taborom in sedanjo veselico. Takrat so sodelovala sama kmetijska dekleta, sami kmetijski fantje in možje! Domačih narodnih noš je bilo toliko, kolikor je bilo na tej veselici sploh ljudi. Ljudi je bilo takrat do 8000, bila je res ljudska prireditev. Sedaj je bilo 6 narodnih noš in bile so to same gospe in gospodične! Takrat smo imeli sv. mašo, pridigo, poučne govore, telovadbo vseh vrst. Plesalo se ni in bili smo vseeno veseli in dokler bomo živeli, ne bomo pozabili tako lepega dneva; saj v St. Vidu ni bilo še toliko ljudstva in ga tudi ne bo toliko časa, da priredimo zopet mi enkrat kmetijski tabor, na katerem bomo pokazali, kaj zamore naša organizacija. Kako bomo to dosegli, bo naš »Domoljub« poročal. Kmetijska dekleta, fantje in možje pa se zavedamo, da je za nas prostor le med kmetijskim ljudstvom in ne med gospodo! Imamo še veliko povedati, pa v osebnosti se ne spuščamo. Če bo treba, bomo pa tudi svoje povedali.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kaknega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Listek

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevaža ***

(Dalje.)

Takrat je v večernem mraku tako sladko govorila o ljubezni, toda morala je utihniti, ker je bilo že pozno. Iz daljave je prihajal mli glas piščalke v sobo, ki je bila rdeča od večerne zarje. Potem je moral odjahati... Štefka, tam bova nadaljevala pogovor, kjer sva ga tisti večer prekinila, veš? —

Tedaj se mu jame buditi dvom, vprašanje mu vstaja, ki si ga je že stokrat stavil in si ga je že danes ponovil pred očetom: »Ti bo li resno dekle vračalo ljubezen? Toda danes noče misliti na to, nič slišati o tem, tako sladka in močna je v trpljenju postala njegova ljubezen. Štefan! Trikrat že sem se spoznal za tvojeja: pred cesarjem, pred ogrsko princezino in pred očetom... Sedaj ti prinašam še cerkev, ki si zanjo prosila, in zdaj vem, da mi boš podarila svojo sladko roko in svojo ljubezen. Vem, vem.

Solnce gre že k zatonu. Šest ur že jaha nepretrgoma. Grad sanja na zelenem griču. Konj se kar kadi vročine. Hoče mu dati nekoliko počitka. Da bodo streli vedeli, kje je, ustrelj, da je odmevalo skozi gozd in preko gora. Za gorami se čuje čisto tih pok, to je bila puška Moj Bog, kako daleč so še? Kdo bo na vas čakal, fantje, to mi je predložil. Stopi s konja, ki ga pelje k ribnjaku, ki ga je napajal zuboreč studenec. Hlastno je poziral konj vodo, jezdec pa je držal plosko roko pod skalo, iz katere je izvirjal studenec, in si je pogasil žejo.

Ko je pil, je sedel na skalo, da privoščil konju kratek čas oddiha. Zamislil se.

Tiho, neprestano je mrmral studenec, rdeči satan je sopihal. Ne misliti na prestano trpljenje, ne gledati nazaj. Ko si bo njen prstan nataknil na prst, tedaj bodo njegova nebesa in ves svet, pa vendar... pa vendar...

Bil je nekda oče, ki ga je ljubil, pa ga je danes izgubil, kako grenka je ta kapljica v kupi blaženosti.

Izgubil je mater v nežni mladosti, pa je komaj čutil, da nima matere, tako dober mu je bil oče. Ni darila, ki ga bi mu oče ne podelil... Ničesar ni opravila proti tej ljubezni mamega z vso svojo nevoščljivostjo... Sedaj je vse proč. Ni bilo takrat proč, ko je moral v ječo zaradi uboge deklice; ni bilo proč, ko je moral gledati, kako umirajo na vislicah štirje nedolžni možje; ni bilo proč, ko se je oče pred cesarjem bahal s svojimi hudobnimi dejanji in lagali; tudi še ni bilo proč, ko te je zavrzel in ti prepovedal stopiti čez prag domače hiše. Toda vse je bilo proč, vse raztrgano, vse pohojeno, ko je tako nesramno proval in obrekoval nedolžno deklico. Takrat mu je zasekal rano, ki se ne bo nikoli zacelila. Kakor nesramna krempljasta harpija leta pred njim grdo obrekovanje, ki je je oče izpljunil na Štefano.

Pa glej, kar mu priplava pred oči podoba očelova, kakor ga je danes videl v oni grozni uri. O, kakšen je bil — ves porušen in izgubljen. Kako so se mu vrtele oči liki ognjena kolesa, kako so se mu ježili lasje, in kakšen je bil njegov glas, ne, saj ni bil njegov.

Ko je vse to premišljeval, se mu je razplamtel v srcu srd, toda obenem se ga je pošalo sočutje. »Oj, oče, saj to nisi bil ti, kd je to govoril. To je bil hudič, ki ti je s sovraštvom omračil duha in te preslepil. Nisi vedel, kaj govoriš. Toda kar je raztrgano, je raztrgano, vse je proč... proč.

Žalost mu je legla na srce, ko je sedel na kamen in zrl v temnečo se pokrajino. Proč je, proč. Najsi kot grof gospoduje v štajerskem gradu in je Štefana njegova ljuba grofinja, najsi v Admontu stoji ob ognju in kuje nože in je Štefana njegova sladka mojstrica, očeta ne bo več imel... In če pride dan, ko bo Šte-

lana — kar gori hrepenenja in moči, tako čudovita je že samo ta misel — ribala prvo njegovo dete, tedaj ne bo oče smehljajoč se stal ob zibelki, da bi kaj podaril ljubezni materi, ali da bi vzel v naročje dete, kakor jemlje Ljuziko... Kajti vse je proč, vse raztrgano, pohojeno... Henrik Hendel nima več očeta.

Vzdih se mu izvije iz prsi, res, to ja hudo, pa tudi to bo prenesel... Kaj je to, da nima očeta, v primeri s srečo, ki mu bo sijala, ko bo ona sedela ob zibelki in pelaj in jutri ob tej uri dom že pri njej — Dvignil se je s kamena, na katerem je sedel v žalost vtopen, zopet si je krepko opasal meč in iz zajanal konja.

Temnordeče je poljubljala gore večerna zarja. Njegovi ljudje so še daleč, daleč zastali. Toda, kar gori hrepenenja, že vendar enkrat biti pri Štefani, kakor bi ja kuhala vročica. Ne more več čakati fantov.

Dal je konju brzdo in je zadiral v rdeče plamikajoči večer, vedno dalje in dalje je jahal čisto sam.

Ko so zamigljale že zvezdice na nebu, je že prihajal do mesta št. Polt. Jahal je skozi mestna vrata, ki so bila še odprta, da si v mestu poišče prenočišče. Obstal je pred neko krčmo ter je zahteval zase sobo, za konja pa prostor v hlevu. Ko se je nekoliko okrepčal, se je podal v svojo sobo in je legel h kratke-mu počitku.

Toda sedaj ni mogel zatisniti očesa, čeprav je bil ves utrujen od jeze. Vsi dogodki dneva, ki jih je ljuboval v moči svoje ljubezni, so bili okoli njega in mu niso pustili spati.

Zopet in zopet se je poleg podobne ljubke Štefane — pojavila spačena, grozna in vendar sočutje vzbujajoča podoba njega, ki mu dolguje življenje, telo in kri, vse, kar bo sedaj podaril sladki deklici.

Poleg očetove podobne se mu je prikazala tudi podoba matere, ki je ni nikoli poznal. Ne preklinja njegove ljubezni ne žuga mu kakor oče, vendar drži v rokah sveto knjigo Kalvinovo, saj je svojemu sinu kot sveto dediščino zapustila evangelijsko veroizpoved. On pa ljubi deklico, ki izpoveduje tujo vero, in dade v dar svoje srce. Tiho, tiho, kakor bi nočni vetrič pihljal okoli oken samotne, tuje sobe, prihaja iz daljnega groba žalostni glas mile tožbe: »Moj sin, boš li zatajil pravo krščansko vero?«

Tedaj pa je območnit tožeči glas, mesto njega pa se oglasi drugi, ki je prvemu čudovito podoben. Katoliška deklica je rekla: »Krivoverci so izločeni in odrezani od telesa Kristovega.«

Sedaj je postalo svedo pred njim, kakor bi bila posijala v temo velikanska luč, ja mu je kar zastajala kri: Kaj pa, če bodo zastonj vse žrtve? Štefane še nisi dobil, ni je tvoja, tvoje je samo upanje. Kaj pa, če se ti ne bo vdala, ali pa le za ceno tvoje interanske vere?

Ne! Nikdar ne, nikdar ne! se brani. Tudi zate ne, ki si najlepša in najnežnejša. Vse, vse ti dam, svoje zlato, svoje premoženje, svojo kri, vse, kar mi je bilo kdaj drago na zemlji, iztrgam si srce in ti ga dam, če hočeš — boš vsaj videla, na koliko ranah krvavi zaradi tebe. Toda svoje vere ne dam — kdor odpade od svoje vere, je apostat.

Toda dvom mu s kačimi zobmi dalje gloda srce: »Kaj pa si, če pripogiblješ svoje koleno pred katoliškim farjem, da prejmeš od njega blagoslov, in kaj bi bil, če bi katoliškim farjem dal krstiti svoje otroke? In kaj si pravzaprav danes? Misliš li, da je tvoje srce še interansko?«

Zunaj v zvoniku je ura bila enajst, nočni žuvaj je klical. Da bi se otresel težkih misli, ki so ga mučile in dušile, je v jeziku svoje matere molil kalvinski očenaš. Sedaj mu je postalo lažje. Nekoliko je zaspal in je takoj začel sanjati o Štefani, da v luninem svitu z bratcem v naročju sedi pri njem v sobi. Lučka pred sv. Jožefom je gorela nad njegovo glavo. Sedaj jo je objel in privrkal so se njene ustnice približale njegovim. Kar so iz vseh kotov sobe planile pošasti in so se mu rezale, ena zmed njih je imela poteze njegovega očeta, v listem hipu se je ljubezna podoba v njegovih rokah razblinila v nič in od njega proč je tvegala strupena kača! Tedaj je zakričal oče:

To je onaj Ves prestrašen se je zbudil in je planil pokonci; luna je slikala na stene bele lise. Priklusaval je, pa ni nič slišal; čutil je le, kako močno mu polje kri po žilah. Zopet je zaspal, bilo je polnoči. Stal je v grajski kapeli, ona pa je bila poleg njega v nevestini opravi. Duhovnik je ovijal stolo okoli njenih rok. Toda nakrat je mesto njega stal tu, kakor bi vstal iz groba, Kalvin, ves rumen in srok, in je zaklical, kakor bi zadonela trobenta sodnega dneva: »Proklet naj bo, kdor jemlje za ženo pogankol! in zopet je hitro izginil, kakor se razprši solnčni žarek.

Nove sanje: Bil je š nio v zlati sobi kot njen mož, in je bila, ko jo je objel, tako velika njegova ljubezen in radost, da je mislil, da mora umreti od sladkosti; tedaj pa je stopil nek mož na prag sobe in rekel: »Dobri prijatelj! Toda imel je meč, ki je žvignil kakor blisk, in naenkrat je bila vsa soba polna krvi, Štefana pa je ležala mrtva na zlati postelji.

Henrik je naglas zakričal, ko se je zbudil iz tretjih sanj. Zopet se je zavedel, spodaj pa je res v poznih noči dospel v gostilno tujec, ki je vprašal: »Dobri prijatelj! Ljubi gospod gostilničar, ali ti prihajal v mesto neki gospod stotnik in je-li še v mestu?«

(Dalje.)

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dobri prijatelj v takih hudih dneh Vam je Fellerjev Elza fluid! 6 dvojzlatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Zagorski sok zoper kašelj in orsne bolečine 1 steklenica 6 K.

Slaba hrana Vam je pokvarila želodec? Fellerjeve prave Elza-kroglice za spravo v red! 6 škatlic 18 K. Omot in poština posebej a najcenejši Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 16, Hrvatska. B

Ni lepega slazovanja brez lepih zaves!

Tovarna „Stora“ dr. z o. z.

Zastori z narodnimi vzorinami, pregrinjala za postelje in mize, krstni prtici, čipkaste rute in peče.

Prvo vrstna

dvokolesa, plašče, cevi

priporoča IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Zenske lase

rezane in mešane kupuje v vsaki množini po najvišji ceni

Matija Podkrajšek brivec, Ljubljana, Sv. Petra cesta 32.

Poljedelski stroji

Mlatilnice za ročni in vrtilni pogon, vrtila, čistilnice, trijerje, slamorazce za pogon z roko in silo, sadne in vinske stakalnice, sadne mline, brusarilnice, stakalnice za seno in drugo ima vedno v veliki izbiri lastnica po umrlem soprogu Francu Mitti, Ljubljana, Sv. Martina cesta št. 5.

Edina zaloga poljedelskih strojev iz tvorilce: Umraht & Komp.

Bonbone, Josip Rajster, Šoštanj.

Dobava takoj. - Nizke cene. - Zahtevajte cenike!

Zaloge: Ljubljana: A. Pöschl, Gospodarska cesta št. 7 in J. Podboj, Sv. Petra cesta št. 95; Celje: Roz. Debenjak, Kralja Petra cesta št. 15.

Konec draginje.

Veltrgovina Stermeckl razreže celo zalogo platna, cefirja, tkanine, volne, hlačovine in sukna v ostanke ter razpošilja iste po čudovito znižani ceni v zavojih po 500 K in 1000 K. Blago je angleškega, francoskega in italijanskega izvora. Kar ne vgaja, se zamenja

ali vrne denar. Pri naročilu več zavojev se prikaže razna darila. Veltrgovina in razpošiljalna R. Stermeckl, Celje št. 305, Slovenija.

Cementne cevi

cevi za vodnjake, 1 m svetlobe; narokna strošna speka; grobni oklopi; stebri za kosoce in vrtno ograje; stopnice in vrtno podboje iz umetnega kamna nudi po najnižjih cenah F. Banda & drug, Karlovska cesta št. 8 v Ljubljani.

Proda se več dobro ohranjenih

železnih križev

po zelo nizkih cenah pri upravi

gospodstva Sv. Križ v Ljubljani.

Prosiovoljna javna dražba.

Valed sklop okr. sodišča v Trebnju s dne 1. julija 1920 A 258/19/11 se bode na prošnjo dedičev Jožeta Gore iz Knežje vasi prodalo na prostovoljni javni dražbi zapuščinsko posestvo v Knežji vasi št. 11 na drobno ali celo.

Posestvo obstoji iz hiše št. 11 v Knežji vasi ob okrajni cesti s gospodarskimi poslopji, iz njiv s površino 5 ha 91 a 47 m², pašnika s površino 3 ha 58 a 75 m² in gozdov s površino 3 ha 79 a 19 m². Dražba se prične na lici mesta v Knežji vasi.

dne 30. julija 1920 ob 8. uri

in se nadaljuje dne 31. julija 1920 ob 8. uri. — Prodaja obvelja takoj s zaključitvijo dražbe.

Cetrino kupnine je plačati takoj, ostanek čez pol leta.

Vknjiženim upnikom ostanejo njih zastavne pravice ne glede na visokost najvišjega ponudka.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sod. komisarju.

Trebnje, dne 3. julija 1920.

Dr. Ivan Stojan, notar kot sod. komisar.

Jeglič Rudolf
kamnoseštvo
in kiparstvo
Kranj (Slovenija)
Nagrobni spominki itd.

Posestvo naprodaj!

Eno obsega 18 orolov njiv, travnikov in gozda s poslopjem za ceno 80.000 kron in drugo 5 orolov njiv, travnika, gozda in vinograda s poslopjem za ceno 35.000 kron. — Natančneje se poizve pri Franc Prijateljcu, Tržišče, Dolenjsko.

Prodaja
vsakevrstnega

usnja

po najnižjih cenah na
drobno in debelo. Ivan
Kranjc, Sp. Šiška 4.
(zraven cerkve).

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

pri „ZLATI LOPATI“ praje
Hammerschmidt (Mühlsen)

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7,
— nasproti Križanske cerkve. —

Hočete ohraniti svojo lepoto?
Hočete imeti kakor baržun meh-
ko kožo? Hočete solnčnih peg,
mozoljev in ogreov?

Uporabljajte Fellerjevo
pravo Elza obrazno, ko-
žo obvarujočo pomado.
Občudovani bode! Za-
vidani! 1 lonček 9— K.
No. III. močnejše vrste
12 K. K temu Fellerjevo
najfinejše liliynomlečno
milo 16 K.

Hočete imeti lipo, zdrave lase?
Fellerjeva prava Elza
Tannochina pomada za
rast las doseže bujne
lase! Zaproči prhaj, pre-

rano osivenje. Zabrani
picso! 1 lonček 9 K. No.
III 12 K. K temu močno
terovno milo za umivanje
glave 8 K. Šampon 1 K.
Mazilo za brke 2 K 50 v
in 3 K.

Morajo Vas hujša obesa?

Fellerjev pravi turistov-
ski obliž učinkuje brez
bolečin, hitro
in zanesljivo!
Nobenih kurjih
očes več! No-
benih žuljev!
Nobene trde
kože! Mala ška-
tlička 4 K — v,
velika škatlička
6 K — v.

Zelite še kaj?

Fellerjevo Elza umijvalne pa-
stilje (Kolonjska voda) 1 škatla 7— K.

Fellerjev uspalni prašek proti potenju
1 škatlička 6 K. Fellerjev mentolni črtnik zo-
per glavo- in zobobol 1 škatlička 4 K — v.

Fellerjev Elza fluid 6 dvojnatih ali 2 ve-
liki steklenici specijalni 36 K.

Najboljši parfüm z najfinejšim duhom od
8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Klug-
ger, bel, roza in rumen. 1 vel. škatlička 12 K.

Močna Francovka v steklenicah po 8 K
in 22 K. Ovoj in poštnina posebej a najce-
neje. — Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica
Donja, Elzatrž št. 16, Hrvatska.

Primešaj krmi Mastin

enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme
ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmlj-
la pa se primeša dvakrat na teden. Prašek
Mastin, dietetično sredstvo, za živino, je dobil
najvišje kolajne na razstavah v Londonu, a Pa-
rizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoč gospodarjev
hvalijo Mastin, ko ga enkrat poskusijo. In ga
ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zado-
stuje za 6 mesecev za enega prašička ali vola.

Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgo-
vinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5
zavojev Mastina 30-50 poštnine preste na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh in živini. garje,
lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje, Ne
smrdi, ne maže perilo. 1 lonček 8 kron. Po pošti
12 kron 50 v.

Lekarna Trnkóczy

Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Najstarejša hranilnica na Slovenskem.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani — ustanovljena 1. 1920

obrestuje hranilne vloge s

3%.

Kranjska hranilnica je pupilarno varen
zavod in jo nadzoruje deželna vlada.

Za plačila zavodu se dajo na razpolago
poštne položnice.

Čisti dohodek Kranjske hranilnice je —
ne glede na to, kar se odkaze rezervnim za-
kladom — po pravih določen v pospeševanje
občekoristnih naprav in podjetij na Kranjskem.
— Skupna svota doslej v te svrhe odmenjenih
zneskov znaša K 8.761.118-37.

Za zeleno krmo

prporočamo sledeča semena: grahoro čisto
ali pomešano z ovsem po K 4-20 kg., lečo za
krmo po K 4-60 kg., grah za krmo po K 3-20 kg.,
Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Agitirajte

za

„Domoljuba“

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste
se dobi pri trdki

Ivan Jelačin, Ljubljana

Emonska cesta 2. 4702

LJUDSKA POSOJILNICA

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je
največja slovenska posojilnica in je
imela koncem marca 1919 nad 40 mi-
lijonov kron vlog in nad 1 milijon
enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.